

රාජ්‍ය සංවර්ධන හා නිර්මාණ නීතිගත සංස්ථාව - 2016

රාජ්‍ය සංවර්ධන හා නිර්මාණ නීතිගත සංස්ථාවේ (සංස්ථාව) 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය හා 1957 අංක 49 දරන රාජ්‍ය කාර්මික සංස්ථා පනතේ 29(2) වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධි විධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර සංස්ථාවේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000 - 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදුකරන ලදී.

ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවයන්ට මම අනුකූල වන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේ ද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාලවන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් තක්සේරු කිරීමද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් සංස්ථාවේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය හා ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) හා (4) උපවගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්ත්ව විගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්ව විගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට රාජ්‍ය සංවර්ධන හා නිර්මාණ නීතිගත සංස්ථාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට(ශ්‍රී ලංගිප්‍ර)/(ශ්‍රී ලංමූවාප්‍ර) අනුකූල වීම

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) ශ්‍රී ලංගිප්‍ර 01 - මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

- (i) ප්‍රමිතියේ විධිවිධානයන්ට පටහැනිව, සවලිකරණ අත්තිකාරම් හා ණයගැති ශේෂයන් තුළ ඇතුළත් පිළිවෙලින් රු.3,149,324 හර ශේෂයක් හා රු.31,814,851 බැර ශේෂයක් 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවති බැර හා හර ශේෂයන්ට එරෙහිව හිලව කර තිබුණි. එබැවින් 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දැක්වෙන ජංගම වගකීම් හා ජංගම වත්කම් එම වටිනාකම්වලින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ii) සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ උපචිත වියදම් තුළ එකතුව රු.25,680,456 ක හර ශේෂයක් ඇතුළත්ව තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස උපචිත වියදම් සමාන ප්‍රමාණයකින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (iii) ස්ථාවර තැන්පතු වල කරන ලද කෙටිකාලීන ආයෝජන එකතුව රු.62,595,583 ක් ජංගම වත්කම් ලෙස පෙන්වනු වෙනුවට ජංගම නොවන වත්කම් ලෙස වර්ගීකරණය කර තිබුණි.
- (iv) සමාලෝචිත වර්ෂයේ සහ ඉකුත් වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ දැක්වෙන වැටුප් හා වෙනත් අත්තිකාරම් ශේෂය, වෛද්‍ය රක්ෂණ සහ කලවාන මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියෙන් ලැබිය යුතු මුදල් යන අයිතම තුන තුළ එකතුව රු.6,781,500 ක අසාමාන්‍ය බැර ශේෂයක් නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) ශ්‍රී ලංගිප්‍ර 07 - මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය

2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉතිරිකිරීමේ ගිණුමේ ශේෂය රු.12,376,984 ක වටිනාකම මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ ලෙස වර්ග කර දක්වනු වෙනුවට කෙටිකාලීන ආයෝජන යටතේ වර්ගීකරණය කර තිබුණි.

(ඇ) ශ්‍රී ලංගිප්‍ර 08 - ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තු වෙනස්වීම් හා දෝෂ

ප්‍රමිතියේ සඳහන් පරිදි ජංගම නොවන වත්කම්වල ඵලදායී ජීවිත කාලය වාර්ෂිකව සමාලෝචනය කිරීමට අසමත් වීම නිසා රු.2,318,572, රු.1,380,000 හා රු.47,350,877 ක කාර්යාල උපකරණ අයිතම 42 ක්, මෝටර් වාහන 3 ක් සහ යන්ත්‍රෝපකරණ අයිතම 58 ක් සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කර තිබුණද අඛණ්ඩව භාවිතයට ගෙන තිබුණි. ඒ අනුව ඇස්තමේන්තුගත වරද නිවැරදි කිරීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි. තවද, සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කර තිබූ යන්ත්‍රෝපකරණ අයිතම 97 ක් සහ විගණනයට පිරිවැය තහවුරු නොකරන ලද මෝටර් වාහන අඛණ්ඩව භාවිතා කර තිබුණි.

(ඈ) ශ්‍රී ලංගිප්‍ර 10 - ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන

සංස්ථාවේ සම්පූර්ණ අයිතිය හිමි පරිපාලිත සමාගමක් ලෙස සංස්ථාව විසින් සීමාසහිත ධෙව්කොණේවා (පුද්ගලික) සමාගමේ රු.9,210,740 ක ආයෝජනයක් කර තිබුණද, සංස්ථාව විසින් ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන කිසිවිටක පිළියෙල කර නොතිබුණි. කෙසේ වුවත්, රු.34,802,842 ක ණයගැති ශේෂයක් පරිපාලිත සමාගම සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ දක්වා තිබුණි.

(ඉ) ශ්‍රී ලංගිප්‍ර 39 - මූල්‍ය උපකරණ හඳුනාගැනීම සහ මැනීම

රු.2,457,217,632 ක වෙළඳ හා අනෙකුත් ලැබිය යුතු ශේෂය අතුරින් රු.600,852,821 ක ශේෂයක් භානිකරණය සඳහා සැලකිල්ලට ගෙන නොතිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු නිරීක්ෂණය කෙරේ.

- (අ) 2011 වර්ෂයේ යන්ත්‍ර හා උපකරණ සඳහා දරන ලද රු.413,537 ක අලුත්වැඩියා හා නඩත්තු වියදම වැරදීමකින් ඉන්ධන අත්තිකාරම් ගිණුමට හර කර තිබුණි. කෙසේ වුවත්, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් අතීතානුයෝගීව ගිණුම් ගැලපීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) 2015 දක්වා ලද තක්සේරු දැන්වීම් අනුව ගෙවීමට ඇති එකතු කළ අගය මත බදු හා එකතු කළ අගය මත බදු සඳහා අධිහාර පිළිවෙලින් එකතුව රු.338,733,800 ක් සහ රු.115,003,889 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට ගෙවීමට පැවතුනි. කෙසේ වෙතත්, සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ එකතු කළ අගය මත බදු අධිහාර සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසා නොතිබුණි.
- (ඇ) 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතු රඳවා ගැනීමේ මුදල් තුළ එකතුව රු.2,244,496 ක බැර ශේෂ නිරීක්ෂණය විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතු රඳවා ගැනීමේ මුදල් ඊට සමාන වටිනාකමකින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි. ඒ අතර තුර, කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට ගෙවූ සවලීකරණ අත්තිකාරම් ශේෂය තුළ එකතුව රු.2,137,819 ක බැර ශේෂයක් ඇතුළත්ව තිබුණි. මේ නිසා අයවිය යුතු සවලීකරණ අත්තිකාරම් ඊට සමාන වටිනාකමකින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඈ) වටිනාකම රු.7,204.960 ක් වූ තොග තහවුරු කරගැනීමට හා ගිණුම්වලට ගෙන නොතිබුණු අතර එමගින් 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමාලෝචිත වර්ෂයේ තොගය සහ ලාභය මෙම වටිනාකමකින් උභය ගණනය වී තිබුණි. ඒ අතර, තොග අයිතම 4020 ක් අගය කිරීමට හා ගිණුම්වලට ගෙන නොතිබුණි.

- (ඉ) ගණනය කිරීමේ දෝෂ හේතුවෙන් රු.1,102,861 ක සෙමින් වලනය වන තොග සඳහා වෙන් කිරීම් අධි ගණනය වී තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ලාභය එම වටිනාකමින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඊ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ හර හා බැර ශේෂයන් පිළිවෙලින් රු.5,078,452 හා රු.6,811,500 ක් ගැලපීමෙන් පසු තොග ගැලපීම් ගිණුමේ ශේෂය රු.1,733,048 ක් පෙන්වා තිබුණි. කෙසේවුවත්, වෙන් වූ වැඩබිම් තුළ උචිත ක්‍රියාමාර්ග නොගන්නා ලද භෞතිකව ගණනය කරන ලද තොග ශේෂයන් හා තොග පොත් ශේෂයන් අතර වෙනස්කම් එම හර හා බැර ශේෂයන්ගෙන් නිරූපනය විය.
- (උ) තොග ගණනය කිරීමේදී වූ වැරදි නිසා භෞතිකව ගණනය කරන ලද තොග ශේෂය රු.804,637 කින් උභය ගණනය වී තිබුණි.

2.2.3 පැහැදිලි නොකළ වෙනස්කම්

විගණනයේ ගණනය කිරීම් හා සංස්ථාවේ ගණනය කිරීම් අනුව ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ලැබිය යුතු හා ගනුදෙනුකරුවන්ට ගෙවිය යුතු මුදල් අතර රු.26,507,208 ක වෙනස සඳහා හේතු විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

2.2.4 නොසැසඳූ වෙනස්කම්

පහත සඳහන් නොසැසඳූ වෙනස්කම් තිබුණි.

- (i) උපකොන්ත්‍රාත් සේවකයන්ට වැටුප් ගෙවීම්, ගොඩනැගිලිවල වටිනාකම් හා ගෙවිය යුතු එකතු කළ අගය මත බදු වලට අදාළව උපලේඛනයන් හා වාර්තාවල දක්වා ඇති වටිනාකම් හා සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ දක්වා ඇති වටිනාකම් අතර එකතුව රු.238,353,818 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.
- (ii) දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සකස් කළ 2016 ජූලි 25 දිනැති තක්සේරු වාර්තාවට අනුව දඩ ගාස්තුව රු.115,003,889 ක් විය. කෙසේ වුවත්, විගණනයට ඉදිරිපත් කළ උප ලේඛනයට අනුව දඩ ගාස්තුව රු.24,194,701 ක් විය. එනිසා රු.90,809,188 ක නොසැසඳෙන වෙනසක් විගණනයට නිරීක්ෂණය විය.
- (iii) ව්‍යාපෘති අංක 908 හි තහවුරු කිරීමට අනුව, මෙම ව්‍යාපෘතියෙන් ලැබිය යුතු වටිනාකම රු.49,651,891 ක් විය. එසේ වුවත්, මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව එහි වටිනාකම රු.48,121,079 ක් විය. එබැවින් රු.1,530,812 ක වෙනසක් විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.
- (iv) ව්‍යාපෘති අංක 937 හි අවසාන බිල්පත් ගෙවීම අනුව රු.2,097,337 ක් වැඩිපුර ලැබී තිබුණි. එසේ වුවත්, මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ එම වටිනාකම රු.2,720,392 ක් ලෙස දැක්වීම නිසා රු. 623,055 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

2.2.5 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

පහත සඳහන් එක් එක් අයිතමයට අදාළව දක්වා ඇති සාක්ෂි විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

ගිණුම් අයිතමය	වටිනාකම	ඉදිරිපත් නොකළ සාක්ෂි
	(රු.)	
(i) ණය සහ අත්තිකාරම්	2,590,737	සවිස්තර උපලේඛන
(ii) මිලදී ගැනීම් හා විවිධ අත්තිකාරම්	3,800,926	සවිස්තර උපලේඛන හා කාල විශ්ලේෂණය
(iii) රඳවා ගැනීම් බදු	128,336,127	රඳවා ගැනීම් බදු සහතිකවල පිටපත්
(iv) සේවක ඇප මුදල්	849,602	සවිස්තර උපලේඛන
(v) ඉදිරියට ගෙන ආ එකතු කළ අගය මත බදු ශේෂය	6,548,121	සවිස්තර උපලේඛන හා කාල විශ්ලේෂණය (2012 සිට)
(vi) ඉදිකිරීම් ආරක්ෂක අරමුදලේ ණය ශේෂය	35,050,000	ණය ගිවිසුම්

2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) රු.58,848,696 වූ මිලදී ගැනීම් අත්තිකාරම් ශේෂය තුළ රු.20,163,814 ක ශේෂයක් වර්ෂ තුනකට වඩා වැඩි කාලයක සිට පියවීමට කටයුතු නොකර පවතින බව නිරීක්ෂණය විය. තවද, රු.7,851,432 ක ඉදිකිරීම් අත්තිකාරම් වටිනාකමින් සියයට 99 ක් හෙවත් රු.7,851,081 ක් වර්ෂ පහකට වඩා වැඩි කාලයක සිට නොපියවා ගිණුම්වල ඉතිරිව පැවතුනි.
- (ආ) 2016 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් පියවීමට නිසි පියවර ගෙන නොමැති වර්ෂ හතර සිට හයක කාල පරාසයකට හා වර්ෂ 6 ඉක්මවූ සේවාදායකයින්ගෙන් ලද සවිලීකරන අත්තිකාරම් ගිණුමේ පිළිවෙලින් රු.11,328,297 ක් හා රු.6,180,496 ක් හිඟව පැවතුනි.
- (ඇ) 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට සම්පූර්ණ කරන ලද ව්‍යාපෘති 30 ට අදාළව වර්ෂ 5 – 7 ත් අතර කාලයක සිට නැවත අය කර නොගත් රු.71,163,364 ක ලැබිය යුතු රඳවා ගැනීම් මුදල් ශේෂයක් හිඟව පැවතුනි. තවද, ව්‍යාපෘති 22 කින් ලැබිය යුතු රඳවා ගැනීම් මුදල් එකතුව රු.36,357,062 ක් වර්ෂ 7 කට වඩා වැඩි කාලයක සිට හිඟව පැවතුනි.
- (ඈ) රු.133,727,421 ක සේවාදායකයින්ගෙන් අයවිය යුතු ඇවර කිරීමේ ගාස්තු අතුරින් වර්ෂ 4 – 6 දක්වා කාලයක සිට හා වර්ෂ 6 ඉක්මවූ පිළිවෙලින් රු.33,199,091 ක හා රු.27,857,812 ක් 2016 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් හිඟව පැවතුනි.
- (ඉ) සම්පූර්ණ කරන ලද ව්‍යාපෘති 11 කින් වර්ෂ 2 ට වඩා වැඩි කාලයක සිට හිඟව පවතින රු.17,720,754 ක ශේෂයක් නිරවුල් කිරීමට කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි. තවද, කුකුලේ ගඟ ව්‍යාපෘතියෙන් ලැබිය යුතු රු.12,121,011 ක ශේෂයක් වර්ෂ 5 ට වඩා වැඩි කාලයක සිට නිරවුල් කිරීමට කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් නොගෙන හිඟව පැවතුනි.
- (ඊ) වටිනාකම රු.226,629,886 ක උපවින වියදම් වර්ෂ 3 ට වඩා වැඩි කාලයක සිට නිරවුල් නොකර තිබුණි.

- (උ) ඉදිකිරීම් ආරක්ෂක අරමුදලින් ලබා ගත් ණය සඳහා ගෙවිය යුතු පොලිය රු.101,533,804 ක් 2009 සිට මෙම වාර්තාවේ දිනය වන විටත් ගෙවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඌ) දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට 2015 වර්ෂයේදී මාර්ග ව්‍යාපෘතිවලට අදාළ එකතු කළ අගය මත බදු වටිනාකම රු.42,179,312 ක් වැඩියෙන් ගෙවා තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් එම වටිනාකම නැවත අයකර ගැනීමට කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි.
- (එ) ආර්ථික සේවා ගාස්තු, ව්‍යාපෘති මත රඳවා ගැනීම් බදු හා පොලී මත රඳවා ගැනීම් බදු වටිනාකම පිළිවෙලින් රු.31,135,172, රු.128,336,127 හා රු.6,698,738 ක් බදු වියදම ගණනයේදී බදු බැරක් ලෙස ගැනීම වෙනුවට ලැබිය යුතු ලෙස දක්වා තිබුණි.
- (ඵ) ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු රු.5,321,812 ක වටිනාකමක් සේවාදායකයින්ගෙන් අයකර ගැනීමට කටයුතු කිරීමකින් තොරව ගෙවිය යුතු ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ලෙස 2009 සිට මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ පෙන්වා තිබුණි.

2.4 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් අනුකූල නොවීම් අවස්ථා විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණ ආදියට යොමුව -----	අනුකූල නොවීම -----
(අ) 2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ 114(1) වගන්තිය හා 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 8.7 වගන්තිය	සේවක වැටුප් වලින් අඩුකර ගැනීමකින් තොරව සංස්ථාව විසින් එහි සේවකයින් සඳහා ගෙවූ වැටුප් ගෙවීම් වෙනුවෙන් උපයන විට ගෙවීම් බදු ලෙස රු.1,761,268 ක මුදලක් ගෙවා තිබුණි.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය. (මුදල් රෙගුලාසි 396)	රු.7,496,994 ක අවලංගු චෙක්පත් 7ක් හා වර්ෂ 5 ඉක්මවූ රු.991,883 ක උපලබ්ධි නොවූ චෙක්පත් 06 ක් සඳහා පියවර ගෙන නොතිබුණි.
(ඇ) 2009 ජූලි 01 දිනැති අංක ඩීඑම්එස්/2009(2) දරන කළමනාකරණ විගණන වක්‍රලේඛය	ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක ඇතුළත් විය යුතු කරුණු ඇතුළත් කර නොතිබුණි.
(ඈ) 2002 නොවැම්බර් 28 දිනැති අංක අයිඒඅයි/2002/ 02 දරන භාණ්ඩාගාර වක්‍රලේඛය	පරිගණක, උපාංග සහ මෘදුකාංග සම්බන්ධයෙන් වෙනම ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් තබන්නා කර නොතිබුණි.
(ඉ) 2015 අංක 13 දරන ආර්ථික සේවා ගාස්තු(සංශෝධිත) පනතේ 02 වන කොටස	ආර්ථික සේවා ගාස්තු රු.33,646,598 ක් හා ඊට අදාළ අධිඅය රු.13,454,032 ක මුදලක් වර්ෂය අවසාන වන විටත් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට ප්‍රේෂණය කර නොතිබුණි. තවද, 2014/15 වර්ෂයට අදාළ ආර්ථික සේවා ගාස්තු මත රු.2,182,836 ක දඩමුදල් ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සංස්ථාවේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.22,841,652 ක බදු පූර්ව ශුද්ධ ලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ බදු පූර්ව ශුද්ධ ලාභය රු.50,339,247 ක් වූයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ප්‍රතිඵලයේ රු.27,497,595 ක දැඩි පිරිහීමක් දැක්වුණි. මෙම තත්ත්වය සඳහා බැංකු අයිරාව මත පොලී වියදමේ වැඩිවීම, සේවක ප්‍රතිලාභ වියදම් හා හානිකරණය සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම වැඩිවීම් ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3.1.1 සංස්ථාවේ අගය එකතු කිරීම

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා බදු පූර්ව ශුද්ධ ලාභය රු.22,841,652 ක් වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සංස්ථාවේ දායකය රු.895,895,814 ක් වූ අතර එය පෙර වර්ෂයේ රු.950,461,143 ක් විය. එම නිසා පෙර වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී සංස්ථාවේ අගය එකතු කිරීම සියයට 5.74 කින් පිරිහීමට පත්ව තිබුණි.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.2.1 වැදගත් ගිණුම්කරණ අනුපාත

ලබාගත හැකි වූ තොරතුරු අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය සහ ඉකුත් වර්ෂය සඳහා සංස්ථාවේ වැදගත් ගිණුම්කරණ අනුපාත කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

අනුපාත -----	වර්ෂය -----	
	2016 (ප්‍රතිශතය)	2015 (ප්‍රතිශතය)
දළ ලාභ ආන්තිකය	12.78	9.7
එකතු කළ ලාභ (අධිකය)	1.08	2.07
පිරිවැටුම මත පරිපාලන පිරිවැය	9.48	8.3
පිරිවැටුම මත මූල්‍ය පිරිවැය	4.58	3.6
ජංගම අනුපාතය	1.04	1.04
ක්ෂණික අනුපාතය	0.9	0.9

- (i) ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී දළ ලාභ ආන්තිකය සියයට 3.08 කින් ඉහල ගොස් තිබුණද අනිකුත් වියදම් හා මූල්‍ය වියදම් ඉහල යාම නිසා ශුද්ධ ලාභ ආන්තිකය සියයට එකකින් පහල ගොස් තිබුණි.
- (ii) එකතු කළ අගය මත බදු අධිඅය සඳහා වෙන්කිරීම් නොකිරීම, උප කොන්ත්‍රාත් වියදම් පහල යාම සහ අනිකුත් වත්කම් සඳහා ක්ෂය කිරීම් අඩු වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී පරිපාලන පිරිවැය සියයට 1.18 කින් පහල ගොස් තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

1957 අංක 49 දරන කාර්මික සංස්ථා පනතේ 3 වන වගන්තියට කරනු ලැබූ සංශෝධනයට අනුව සංස්ථාවේ ප්‍රධාන අරමුණු පහත පරිදි වේ.

- (අ) විමර්ශනය, ආයෝජනය, සැලසුම් කිරීම, නිර්මාණයන්, ඉදිකිරීම් මෙහෙයුම් හා ගොඩනැගිලි කළමනාකරනය, සිවිල් ඉංජිනේරු, වෙනත් ඉංජිනේරු ව්‍යාපෘති හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ විදේශයක වෙනත් ව්‍යාපාර, යම්කිසි පාර්ශවයකට අයත් ස්වාධීනව හෝ දේශීයව හෝ විදේශීයව යම්කිසි සමාගමක් සමඟ සාමූහිකව, එවැනි සමාගම්වල කොටස් අත්පත් කර ගැනීම සහ පවත්වා ගැනීම.
- (ආ) ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ විදේශයක ඉහත ව්‍යාපෘති වලින් ඕනෑම එකක් හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ අධීක්ෂණය; ස්වාධීනව හෝ දේශීය හෝ විදේශීය ආයතනයක් හෝ සමාගමක් සමඟ සාමූහිකව සහ එම සමාගමේ කොටස් අත්පත්කර ගැනීම සහ පවත්වා ගැනීම.
- (ඇ) (අ) සහ (ආ) ඡේදවල අරමුණු සම්බන්ධව යාන්ත්‍රික හා විද්‍යුත් සැලසුම්කරණය, නිර්මාණකරණය හා පිරිසැකසුම් ස්ථාපනය කිරීම.
- (ඈ) ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ විදේශීයව ඉංජිනේරු කර්තව්‍යන්ට අවශ්‍ය වන කොන්ක්‍රීට්, සවිගන්වන ලද කොන්ක්‍රීට් සහ පෙරදි කොන්ක්‍රීට් නිෂ්පාදන නිෂ්පාදනය කිරීම හා විකිණීම.
- (ඉ) ඉදිකිරීම් නිෂ්සාරණ අමුද්‍රව්‍ය හා නිෂ්පාදන, විකුණුම්, යන්ත්‍රසූත්‍ර හා උපකරණ, ඉදිකිරීම් සඳහා අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය ආනයනය හා අපනයනය.
- (ඊ) (අ),(ආ),(ඇ) හා (ඈ) ඡේදවල අරමුණු සම්බන්ධව ඉදිකිරීම් සඳහා අමුද්‍රව්‍ය යොදාගන්නා ක්‍රම හා තාක්ෂණ සඳහා පර්යේෂණ පවත්වාගෙන යාම.
- (උ) (අ),(ආ),(ඇ) හා (ඈ) ඡේදවල අරමුණු සම්බන්ධව කළමනාකරණ, ඉංජිනේරු, කාර්මික නිලධාරීන්ට අවශ්‍ය වන ඉදිකිරීම් ඉංජිනේරු හා කළමනාකරණ ක්ෂේත්‍රවල නවීන තාක්ෂණික හා ව්‍යාපාර හැකියාවන් හා දැනුම වැඩිදියුණු කරගැනීම සඳහා පුහුණුවීම් අවස්ථා ලබා දීම.

එසේ වුවත්, ඉහත (උ) සහ (ඊ) මඟින් පෙන්වාදී ඇති අරමුණු ඉටු කිරීම සඳහා හඳුනාගැනීමක් හෝ උපාය මාර්ග හා පියවර ගෙන නොතිබුණු අතර තවදුරටත්, (ඊ) අරමුණ ඉටුකිරීම සඳහා වෙන් කිරීම් ලබා දී නොතිබුණි.

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් ද මේ සම්බන්ධයෙන් සිදු කෙරේ.

- (i) සංස්ථාවේ අයවැය හා ප්‍රගති වාර්තා අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ලඟා කරගැනීමට අපේක්ෂිත පහත අරමුණු බලාපොරොත්තු වූ පරිදි ලඟා කරගෙන නොතිබුණි.

විස්තරය	ඉලක්කය රු.මිලියන	තත්‍ය ලභාකර ගැනීම රු.මිලියන	(හිතකර/ අහිතකර) වෙනස රු.මිලියන
ස්ථිර වැඩබිම්වල - පිරිවැටුම			
- රක්මලාන	200	117	(83)
- වේරගංතොට	125	82	(43)
- බෝපිටිය	125	43	(82)
- මැදවව්විය	50	28	(22)
ස්ථිර වැඩබිම්වල - නිෂ්පාදනය			
- රක්මලාන	122	126	4
- වේරගංතොට	138	83	(55)
- බෝපිටිය	78	50	(28)
- මැදවව්විය	ලබා දී නොතිබුණි	ලබා දී නොතිබුණි	-

(ii) මාසික ප්‍රගති වාර්ථා අනුව 2014 වර්ෂයේ දී රක්මලාන කොන්ක්‍රීට් අංගනයට ලද රු.15,215,600 ක ඇණවුම් ප්‍රවර්තන වර්ෂය අවසාන වන විටත් ඉටු කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ පොලොන්නරුව ඇස්පල්ට් වැඩබිම රු.9,842,302 ක අලාභයක් දරා තිබුණි. කෙසේ වුවත්, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මෙම වැඩබිම කිසිදු මෙහෙයුම් කටයුත්තක් සිදු කර නොතිබුණි.

(iii) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අමිනිරිගල ඇස්පල්ට් වැඩබිමේ පිරිවැටුම හා ශුද්ධ ලාභය පිළිවෙලින් රු.මිලියන 58.36 ක් හා රු.මිලියන 7.29 ක් විය. කෙසේ වුවත්, පසුගිය වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී එය සියයට 44 ක හා සියයට 51 ක පිරිහීමක් විය.

4.2 මූල්‍ය කළමනාකරණ දුර්වලතා

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) විධිමත් ණය අයකර ගැනීමේ යාන්ත්‍රණයක් හා කාරක ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණ ක්‍රමයක් නොමැති වීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට සංස්ථාව විසින් ලබාගත් මුළු බැංකු අයිරා පහසුකම රු.මිලියන 752 ක් විය. කෙසේ වෙතත්, 2013 ජූලි 01 දිනැති අංක පීඊඩී/ සීඕපී/15(56)/පීඊඑන්/වීඕඑල්-1 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ ලිපිය අනුව අනුමත අයිරා පහසුකම රු.මිලියන 580 ක් විය. තවද, මෙම බැංකු අයිරා පහසුකම පසුගිය වර්ෂය තුළ සම්පූර්ණයෙන්ම යොදාගැනීම නිසා සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා භාවිතා කර නොතිබුණි. ඒ කෙසේ වුවත්, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මෙම බැංකු අයිරා සඳහා රු.මිලියන 79.61 ක පොලියක් ගෙවා තිබුණි.

(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.752,460,186 ක බැංකු අයිරාවක් තිබියදීත් රු.74,972,567 ක ස්ථාවර තැන්පතු හා ඉතිරිකිරීම් තැන්පතු වටිනාකමක් ද සංස්ථාව විසින් පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මෙම ආයෝජන වලින් උපයා ගෙන තිබූ වටිනාකම රු.5,950,510 ක් පමණක් විය.

(ඇ) 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ තහවුරු කිරීම් අනුව ජංගම ගිණුම් 4 ට අදාළ ශේෂයන් නොතිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ මෙම ජංගම ගිණුම්වලට අදාළව එකතුව රු.498,133 ක ශේෂයක් දක්වා තිබුණි

4.3 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය

ගල්ඔය දකුණු ඉවුරු ඇල මාර්ගය හරහා ඉදිකරනු ලබන පාලම් ව්‍යාපෘතිය (ව්‍යාපෘති අංක ආර්ථිඒ/යුකේඑස්බීපී2/ඊපී/සී200/001) 2015 අප්‍රේල් 24 දින වැඩ අවසන් කිරීමට නියමිතව තිබුණ ද විගණක දිනය වූ 2017 ජූනි 27 දින වන විටත් ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදුකරමින් පැවතුනි. ව්‍යාපෘතිය සඳහා අනුමත පිරිවැය රු.107,097,256 ක් වූ අතර 2017 ජනවාරි 24 දිනැති සහතික කිරීම් අංක 24 අනුව රු.66,680,131 ක පිරිවැයක් දරා තිබුණි. 2016 ජූනි 23 දිනෙන් පසු ව්‍යාපෘති කාලය දීර්ඝ කිරීමට අනුමැතිය ගෙන නොතිබුණි. කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුමට අනුව ප්‍රමාද ගාස්තු ලෙස එක් දිනකට රු.45,000 ක් හෝ කොන්ත්‍රාත් වටිනාකමෙන් (රු.10,709,725) සියයට 10 ක උපරිමයක් සේවාදායකයාට ගෙවීමට සිදුවේ.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණය සිදු කෙරේ.

- (i) මානව සම්පත් හා භෞතික සම්පත් භාවිතයට අදාළ මෙම ව්‍යාපෘතියේ අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය ඉතා දුර්වල මට්ටමක පැවතුනි.
- (ii) වාහන භාවිතය සම්බන්ධයෙන් වූ විවිධ අක්‍රමිකතා; කුලියට ගත් වාහනයක් ලෙස ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන ඉංජිනේරුවරයාට අයිති වාහනයක් භාවිතා කිරීම, ධාවන සටහන් නියමිත පරිදි නඩත්තු නොකිරීම හා එකම ගමන් මාර්ගය සඳහා විවිධ සැතපුම් දුර ප්‍රමාණයන් වාර්තා කිරීම් විගණනයේ දී නිරීක්ෂණය විය. තවද, සේවකයින් විසින් ලබා දුන් ප්‍රකාශ අනුව, ව්‍යාපෘති ඉංජිනේරුවරයාගේ පෞද්ගලික කටයුතු සඳහා මෙම වාහනය භාවිතා කර තිබුණි.
- (iii) මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා යොදවා තිබූ ව්‍යාපෘති ඉංජිනේරුවරයා අදාළ බලධාරීන්ගෙන් පූර්ව අනුමැතිය නොගෙන විදේශ ගත වී තිබුණි.
- (iv) කිසිදු අනුමැතියකින් තොරව සංස්ථාවේ නිලධාරීන් විසින් නීති විරෝධී ලෙස වැඩබිමේ ගස් කැපීමෙන් කුඹුක්, කොට්ට හා කිරල ලී පිළිවෙලින් අඩි 411ක්, 1327 ක් හා 155ක් ලබාගෙන තිබුණි. තවද, අදාළ බලධාරීන්ගේ කිසිදු අවසරයකින් තොරව වැලි කියුබ් 73 ක් ඉවත් කර තිබුණි. කෙසේ වුවත්, සංස්ථාවේ කළමනාකරණය විසින් මේ සම්බන්ධව විධිමත් ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

4.4 කළමනාකරණ දුර්වලතා

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සැසඳීමේදී අමිකිරිගල ඇස්පලට් යන්ත්‍රයේ පිරිවැටුම හා දළ ලාභය පිළිවෙලින් සියයට 44 ක් හා සියයට 51කින් පහල ගොස් තිබුණි. කෙසේ වුවද, එහි ඵලදායිතාවය ඉහල නැංවීම සඳහා කළමනාකරණය විසින් පියවර ගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) බද්ධ ව්‍යාපාර ආයතනයක් වූ හුඹිමා ස්ටේට් කෝපරේෂන් (පීවීටී) ලිමිටඩ් හි මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, 2010 මාර්තු 31 දිනට සංස්ථාවට ලැබිය යුතු මුදල රු.41,899,490 ක් වූ අතර ඉන්පසු කිසිදු ගනුදෙනුවක් සිදු වී නොතිබුණි. කෙසේ වුවද, මෙම වටිනාකම සංස්ථා මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ දක්වා නොතිබුණි.

(ඇ) සංස්ථාව විසින් විධිමත් ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය නොකිරීම නිසා රු.79,317,024 ක පිරිවැය දරා සම්පූර්ණ කරන ලද ව්‍යාපෘති 19 ක් සඳහා අදාළ පාර්ෂවයන්ගෙන් අයකර ගෙන නොතිබුණි.

4.5 අවිධිමත් ගනුදෙනු

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සැපයුම්කරුවකුට රු.551,396 ක එකතු කළ අගය මත බදු වටිනාකමක් ගෙවා තිබුණි. දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඔහුගේ එකතු කළ අගය මත බදු සඳහා ලියාපදිංචිය අක්‍රීය කර ඇති බව පසුව අනාවරණය විය.

4.6 නිෂ්කාර්ය හා උභය උපයෝජිත වත්කම්

ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයෙන් ලද රු.මිලියන 125 ක් වටිනා ඇස්පලට් යන්ත්‍රයක් පොලොන්නරුවේ ස්ථාපිත කර තිබූ අතර එම ඇස්පලට් යන්ත්‍රයෙහි දිනක නිෂ්පාදන ධාරිතාවය ඇස්පලට් මෙටරික් ටොන් 600 ක් විය. කෙසේ වුවත්, 2014 වර්ෂයෙන් පසු එහි නිෂ්පාදනය අත්හිටු වීම නිසා එම යන්ත්‍රය හා උපාංග අක්‍රීයව පැවතුනි. තවද, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සංස්ථාව විසින් වේතන හා ආරක්ෂක වියදම් ලෙස රු.1,074,339 ක් දරා තිබුණි.

4.7 හඳුනාගත් පාඩු

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) ව්‍යාපෘති 8 ක කොන්ත්‍රාත් වටිනාකමට ඉක්මවා කොන්ත්‍රාත් පිරිවැය දැරීම නිසා රු.127,823,139 ක අලාභයක් සංස්ථාවට සිදු වී තිබුණි. තවද, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ කෙරීගෙන යන ව්‍යාපෘති 30 කින් එකතුව රු.42,127,854 ක අලාභයක් සිදු වී තිබුණි.
- (ආ) කලවාන මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියේ (ව්‍යාපෘති අංක 912) සේවාදායකයාට ඇවර කිරීමේ ගාස්තු ලෙස රු.4,349,401 ක් ගෙවා තිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ දෙහිවල වෙළඳ හා සාප්පු සංකීර්ණය ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘතියේ පළමු අදියරට රු.167,465 ක පිරිවැයක් දැරීමෙන් පසු අවසන් කර තිබුණි.
- (ඈ) ප්‍රධාන ගබඩාවට අයත් තොග පොත් අංක 1094 හි රු.126,377 ක තොග උභයතාවයක් නිරීක්ෂණය විය.

4.8 කාර්ය මණ්ඩල කළමනාකරණය

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 489 ක් වූ අතර තත්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය 583 ක් විය. ඒ අනුව සංස්ථාව විසින් විවිධ තනතුරු සඳහා සේවකයින් 94 ක් අතිරික්තව බඳවා ගෙන තිබුණි.
- (ආ) ඉහල කළමනාකරණයේ නිලධාරීන් ඇතුළුව කොන්ත්‍රාත් පදනම මත වරින් වර සේවකයන් බඳවා ගෙන තිබුණි. ඒ අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණය නියෝජනය වන තනතුරු දෙකකට කොන්ත්‍රාත් පදනමින් බඳවා ගෙන තිබුණි. මෙය සංස්ථාවේ කාර්යසාධනයට සෘජුවම බලපා තිබුණි. තවද, 2017 නොවැම්බර් වන විට කළමනාකරණ මට්ටමේ තනතුරු 41 ක පුරප්පාඩු 123 ක් පැවතුනි.

- (ඇ) 2006 අගෝස්තු 01 දිනැති අංක 28(ii) දරන කළමනාකරණ සේවා වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව සහ ආයතන සංග්‍රහයේ II කාණ්ඩයේ 1.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති විධිවිධාන අනුව, කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය රහිතව තනතුරු ඇති කිරීම හා පුරප්පාඩු පිරවීම නොකළ යුතුය. එසේ වුවත්, අනුමත නොවූ තනතුරු 10 ක් ඇතුළුව තනතුරු 17 ක් ඇති කර එම තනතුරු සඳහා සේවකයින් 91 ක් අවසන් බඳවා ගෙන තිබුණි.
- (ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට උප කොන්ත්‍රාත් ශ්‍රමිකයන් 839 ක් සේවයේ යොදවා තිබූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ඔවුන්ගේ වැටුප් හා දීමනා ලෙස රු.241,415,023 ක මුදලක් දරා තිබුණි. තවද, අවශ්‍ය අනුමැතිය ලබා ගැනීමකින් තොරව කොන්ත්‍රාත් සේවකයින් 120 ක් හා අතීයම් සේවකයින් 28 ක් බඳවා ගෙන තිබුණි.
- (ඉ) කළමනාකරණ හා පහල මට්ටමේ තනතුරු සඳහා පමණක් උසස්වීම් හා බඳවා ගැනීමේ පරිපාටිය අනුමත කර තිබුණි. තවද, 2012 මැයි 17 දිනැති අංක ඩීඑම්එස්/ඊ3/43/4/268/1 දරන කළමනාකරණ සේවා වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක හැර MM 1-2 කාණ්ඩයේ තනතුරු HM 1-2 කාණ්ඩයේ තනතුරුවලට උසස් කර තිබූ අතර අභ්‍යන්තර විගණක තනතුර හැර JM 1-1 කාණ්ඩයේ තනතුරු MM 1-2 කාණ්ඩයේ තනතුරුවලට උසස් කර තිබුණි. මේ සඳහා හේතු විගණනයට ඉදිරිපත් නොවුණි.

5. ගිණුම්කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව, වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන දින 133 ක ප්‍රමාදයක් සහිතව 2017 ජූලි 13 දින විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

5.2 සංයුක්ත සැලැස්ම හා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) 2014 පෙබරවාරි 12 දිනැති අංක පීඑස්ඩී/ආර්ඊඩී/01/04/2014/01 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය වක්‍රලේඛය අනුව, 2016 – 2020 වර්ෂයන් ආවරණය වන කාල පරිච්ඡේදය සඳහා සංයුක්ත සැලැස්ම පිළියෙල කර නොතිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සංස්ථාව විසින් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙල කර තිබූ නමුත් එම ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම තුළ පහත දුර්වලතාවයන් නිරීක්ෂණය විය.
  - (i) මානව සම්පත් සංවර්ධන සැලැස්ම හා අභ්‍යන්තර විගණන සැලැස්ම ඇතුළත්ව නොතිබුණි.
  - (ii) මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වාණිජමය කාර්යයන් ඇතුළත් කිරීමෙන් තොරව එක් එක් අංශය සඳහා මූල්‍ය ඉලක්කයන් පමණක් සඳහන් කර තිබුණි.
  - (iii) ඉලක්කයන් ඉටු කර ගැනීම සඳහා සම්පත් අවශ්‍යතාවය දක්වා නොතිබුණි.

5.3 අයවැය ලේඛනමය පාලනය

අයවැයගත හා නත්‍ය ආදායම හා වියදම අතර සැලකිය යුතු විචලනයන් නිරීක්ෂණය වීම හේතුවෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස භාවිතා කිරීමට නොහැකි වී තිබුණි.

5.4 ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම

රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.2.1 නිර්දේශය අනුව ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කර තිබුණ ද එය රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

5.5 ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ කමිටුව

2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයෙහි 7.4.2 වගන්තිය අනුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම්වලට පෙර දින 5 ක් ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ කමිටුව රැස්විය යුතුය. කෙසේ වුවත්, සමාලෝචිත වර්ෂයේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් 12 ක් පවත්වා තිබුණ ද ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් 4 ක් පමණක් පවත්වා තිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලන

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින් වර සංස්ථාවේ සභාපතිගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතු වේ.

පාලන ක්ෂේත්‍රය -----	නිරීක්ෂණ -----
(අ) ගිණුම්කරණය	(i) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අනුගමනය කිරීමට අපොහොසත් වීම. (ii) ගෙවිය යුතු බදු හා ඊට අදාල අධිභාර ගිණුම්ගත කර නොතිබීම.
(ආ) ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු මුදල් මත පාලනය	(i) දිගුකාලීන හිඟහිටි ණයගැතියන් හා අනිකුත් ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු මුදල් පැවතීම. (ii) රජයේ ණය ක්‍රමයෙන් ඉහල යාම. (iii) සේවාදායකයන් වෙත ඉන්වොයිස් කිරීම සඳහා සැලකිය යුතු ප්‍රමාදයන් තිබීම.
(ඇ) කාර්යසාධනය මත පාලනය	(i) සංස්ථාවේ ප්‍රධාන අරමුණු සියල්ල සැලසුම් කළ පරිදි ලභා කර ගැනීමට අපොහොසත් වීම. (ii) ඇස්පලට් යන්ත්‍රවල ප්‍රගතිය ඇගයීම සඳහා සුදුසු ක්‍රමවේදයක් නොතිබීම. (iii) පසුගිය වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී ස්ථිර හා කෙරිගෙන යන වැඩබිම්වල දුර්වල කාර්යසාධනයක් පැවතීම.

(ඇ) කාර්ය මණ්ඩල
කළමනාකරණය

- (i) මානව සම්පත් වෙනත් ආයතන වෙත මුදාහැරීම.
- (ii) අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය ඉක්මවා සේවකයින් බඳවා ගැනීම.
- (iii) ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණය සඳහා කොන්ත්‍රාත් පදනම මත බඳවා ගැනීම.

(ඉ) වත්කම් කළමනාකරණය

- (i) 2014 වර්ෂයේ සිට පොලොන්නරුවේ ඇස්පලට් යන්ත්‍රය නිෂ්කාර්ය වීම.
- (ii) සියලුම ඉඩම්වල අයිතිය වර්ෂය අවසාන වන විට අත්කර ගැනීමට නොහැකි වීම.

(ඊ) මූල්‍ය කළමනාකරණය

අනුමත සීමාවන් ඉක්මවා කෙටිකාලීන මූල්‍ය ගැටළු සඳහා පිළියම් ලෙස බැංකු අයිරා ලබා ගැනීම.

(උ) තොග පාලනය

- (i) සුදුසු තොග පාලන පද්ධතියක් හඳුන්වා දීම.
- (ii) එක් එක් වැඩබිම්වල භෞතික තොග ශේෂ හා ලෙජර් තොග ශේෂ සැසඳීම් කිරීම.
- (iii) විශේෂයෙන් යන්ත්‍රෝපකරණ හා මෝටර් රථ සඳහා අමතර කොටස් මිල දී ගැනීමේදී විධිමත් මිල කැඳවුම් ක්‍රමයක් යොදා ගැනීම.